

Brassóban, Nagy- és Ozóna-utca sarkán
Papp Ferencz butoraktára fölött,
hol a szerkesztő hétköznapi délelőtt
9—11 óra között,
Bolyai, mester-utca 325. sz. alatt
hol minden délután található,
ap szellemi részét illető közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
egy-külföldi érdeklő közlemények
Horváth László
árszerkesztőhöz Segesvárra küldendők,
a kis-külföldi érdeklő közlemények
Gyöngyösi István
árszerkesztőhöz Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-külföldi megyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó Brassói, fogarasi, hosszúfalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágotai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKENT HARÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelitz Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

78-ik szám.

Brassó, Csütörtök, július 11-én.

V. évfolyam. 1889.

Előfizetési felhívás

„BRASSÓ”

czimű

politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és
szépirodalmi lap
harmadik negyedére.

Lapunk július hó elsejével ötödik évfolyamának
harmadik negyedébe lépven, ezennel új előfizetést hir-
detünk. Tisztelt előfizetőinket kérjük tisztelettel: szí-
veskedjenek előfizetéseiket megújítani, minthogy lapot
csak úgy küldhetünk, ha az előfizetési díjak rendesen
beküldetnek.

A hazafias ügy iránti tekintetből kérjük lapunk
szíves terjesztését.

Előfizetési árak:

Félévre (július—december) 3 frt 50 kr.

Negyedévre (július—sept.) 1 „ 80 „

Külföldre fél évre . . . 10 frank.

Az előfizetések legcélszerűbben postautalvány-
nyal küldendők a „Brassó” kiadóhivatalába.

Kívánatra bárkinek mutatóvány-számmal készsé-
gesen szolgálunk. Gyűjőknek 6 egyszerre beküldött
előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Mint eddig, — úgy ezentúl sem fogunk kimélni
semmi anyagi áldozatot, csak kérjük a t. közönség
tömeges előfizetését, mit remél

a „BRASSÓ” szerkesztősége és kiadóhivatala.

E. M. K. E. kárpátgyelet.

Az E. M. K. E., az a legnagyobb társa-
dalmi alkotás, melyről legújabbban Kossuth
Lajos is oly szépen nyilatkozott, újból zászlót
bontott; erdélyi kárpátgyeletet alakít.

Egy egyeletet Erdély hegyeinek, Erdély
völgyeinek, Erdély felségének, az országban pá-
ratlanul álló vidékeinek emelésére.

Egy egyeletet, melynek hivatása lesz, Er-
délyre terelni az ország és külföld figyelmét,
s megismertetve előbb önmagunkkal Erdélyt,
megismertetni azt az országgal, idevonzani az
idegen forgalmat.

Erdélynek van már egy kárpátgyelete.
Szeben a központja. Szükséges-e tehát egy új,
egy második Kárpátgyelet alakítása?

A fennálló egyeletnek is „Erdélyi Kárpát-
gyelet” a neve. S habár alapszabályai nem
ismernek nemzetiséget, sajnos, ez tényleg nem-

zetiségi egyelet, — vezetése tiszta szász. Ez
még nem tenne elvégre semmit. Mert hisz a
mennyre ez szász, olyannyira vannak nekünk
magyar egyleteink s lesz az új egyelet is min-
denekelőtt magyar. Csakhogy míg a mi ma-
gyar egyleteink mindenikébe minden tisztessé-
ges ember felvétetik, lett légyen az bármily
vallásu s nemzetiségi párt hive, annál nem
ugy van s fordultak elő esetek, midőn külön-
ben tisztességes egyéneket csak azért nem vet-
tek fel, mert az illető szavazó urak nem tud-
tak vele rokonszenvezni. Ez az oka annak,
hogy az „Erdélyi kárpátgyelet”-nek oly fel-
tűnően kevés a magyar tagja, mint tényleg
van. Mert józan gondolkodásu, jellemes férfi
méltóságán alulinak tartja, felvételt koldulni
ott, hol a jogokkal szemben kötelességek van-
nak s a hova őt — jelentkezése esetére —
felvenni, az illetők kötelessége.

Ez az egyik oka annak, hogy igenis szük-
ség volt egy második kárpátgyelet alakítására.
— De van egy második ok is. Ez az erdélyi
kárpátgyelet kiadványainak nagyobbára ten-
denciózus nemzetiségi jellege.

Ily körülmények között az erdélyi ma-
gyarság ismét csak önmagára volt utalva s
mert nem volt eddig egy szoros kapocs, nem
jöhett létre a társulás sem.

Most az Emke zászlót bontott e tekintet-
ben is. A ki felrázta lethargiájából a nemze-
tet, hogy ébredjen a tizenkettetik órában, mi-
előtt a végső veszély beáll; a ki munkát szer-
zett hazarészünk iparosainak nemzetiség külön-
ség nélkül akkor, midőn a szomszéd állam
chauvinizmusa azt elvonta: az nyitja meg a
nagy közönségnek Erdély bérceit s völgyeit,
az akarja most az idegenforgalom által növelni
Erdély közgazdasági életét. Mert Erdélynek
egyéb bajai mellett egyik nagy baja az ide-
genforgalom hiánya is volt. Ez viszont visz-
szahatással volt az iparra, kereskedelemre, va-
lamint a nép vagyonosodási viszonyaira. Mert
nyilvánvaló, hogy mennél nagyobb az idegen-
forgalom, annál nagyobb az ipari s kereske-
delmi forgalom s a mily arányban nő ez, —
ugyanabban emelkedik a lakosság jövedelmi
forrásai. Azonban közvetlenül a népre is rend-
kívül nagy befolyással van az idegenforgalom.
Svajcz-, Tirol-, Stajermark, Csehország ide-

genektől sűrűn felkeresett vidékeink a háziipa-
legszebb virágzását éli. Egyik helyen a farar
gászat, másutt a szövészet és ismét másutt a
gyermekjátékok. És ez nagyon természetey
Mert az emberi természetben fekszik, hog-
s mindenki emléket visz magának arról a vidék.
ről, melyen járt, az apa keres valamit felesé-
gének és gyermekeinek. Így talál a nép ve-
vőt házi készítményeire.

Nálunk ellenben, bár a háziipar külön-
böző nemei a leggazdagabb talajjal birnak, ná-
lunk a háziipar haldoklása korát éri. Hiába
készíti a hátszegvidéki oláh a legszebb keleti
mintájú szőnyeget, a kalotaszegiek a legszebb
s legművésziesebb varrottásokat, a székely nő
az izléses himzéseket, varrottásokat s katrin-
czákat, a hétfalusi csángók a gyönyörű asztal-
készleteket, függönyöket vagy az ottani oláh-
hok a szép hosszú-szörű csergőket, hiába van
Csik-Szeredán a drága szőnyeg-tanműhely,
Hosszúfaluban a faragászati iskola: termékeik-
nek nincsenek vevők.

Ha azonban megnépesednének Erdély bér-
cei idegenekkel, mi másként volna minden!
A népnek keresete volna. Bármilyen kevés is le-
gyen ez, de elvégre ma az sincs meg.

Fürdőinktől el is tekintünk. Hisz az ké-
zen fekvő dolog, hogy azokra nézve egész új
korszak kezdődik s ezek emelésével emelkedni
fog a közbirtokosság helyzete is.

Az Emke-Kárpátgyelet alakítása tehát rég
érezett szükség, mely, bár tiszta magyar jelleg-
gel bír, előnyös lesz Erdély összes lakosságára,
nemzetiség-különbség nélkül. Mert az Emke
kárpátgyelet nemcsak a magyar vidékekre fogja
vezetni az idegent, hanem a szász vidékekre
ép úgy, mint az oláhokra.

Nemcsak a magyar néppel fogja megis-
mertetni, hanem a szászokkal és oláhokkal egy-
aránt, mert nekünk nem a magunk, hanem
Erdély megismertetése lebeg szemünk előtt.

Az a munka, melyet az Emke kárpátgye-
let ki fog adni Erdélyről, — mert ez az első —
tárgyalni fogja Erdély viszonyait a maguk va-
lóságában, abban tehát az öt megillető helyet
fogja elfoglalni szászság és oláhság egyaránt.

E mnnkán kívül — melynek lehetőleg
több nyelven kellene megjelenni — egy er-
délyi album kiadása volna szükséges, mely

A „BRASSÓ TÁRCZAJA.”

A Czenktetón.

— Regényes elbeszélés. —

(Folytatás.)

— Tehát Weissenfels Antal, atyádat, Weissen-
fels Kunó lovagot pártütőnek nyilvánítod? — fordult
Esztery Antalhoz.

— Igen, annak jelentem ki! — kiáltott vadul
Antal.

— Hallod, hallod? nógatták a harcosok.

— Ha te, az ő fia, mondd ezt, akkor minden
felelősség alól fel vagyunk mentve; teljesüljön sorsa!
— szolt Esztery, kinek ezen ürügy elég alkalmasnak
tetszett.

— Hurrá! hurrá! — ujjongott a csapat —
Most már jó munkánk lesz! Fel tehát előre!

— Csendesesen csak! most még nem. — hüté le
Esztery embereinek buzgóságát. — Tulajdonképeni
célunkat nem szabad felednünk s magunkat könnyel-
műen veszélybe dönteni. Miután a klastromot amugy
is meg kell szállanunk, tehát miként elhatározva volt,
előbb a táborba lovagolunk s a klastromban elhelye-
zendő szükséges erővel visszatérünk. Utközben aztán
beszólhatunk a feketehalmi várba.

Antal részvéttel állt ott, lelke másutt bolyon-
gott. Nem hallotta, hogy mit határoztak a harcosok. Mi-
dőn a csapat megindult, Esztery, ki nem akart neki
teljesen hitelt adni, felszólította, hogy csatlakozzék
hozzájuk.

Csak gyorsan! — kiáltá Antal — most azonnal,
mielőtt bátyám visszatérne s a munkát megakadá-
lyozhatná.

Midőn erre Esztery a határozatot közölte vele,
kísérletet tett e szándék megváltoztatására s a Schwarz-
burg rögtön kifosztását sürgette. De most akaratát
nem érvényesíthette — követnie kellett a csapatot
a királyi táborba.

X.

Miként történhetett, hogy Esztery és csapata a
kolostort elhagyta s a bosszút lihegő Antalnak kapóra
jött? Hisz ez, mint tudjuk, felszólította a királyiakat,
mindaddig a klastromban maradni, míg ő a lovag szá-
vázatával visszatér, s most Antal egyszerre szemben
találja az a csapatot.

A dolog következőkép történt: Esztery An-
tal szavaiból azonnal észrevette a barátok szándékát;
elhatározta tehát, azt meghiusítani s Antalt, ki nézete
szerint bizonyára a Weissenfels csapatával fog
visszatérni, meg akarta előzni. Tehát mielőbb sietett
elindulni, hogy a táborból a szükséges erővel még
idejekorán visszaérkezhesen a zárdába. De szándékát

nem akarta a barátok előtt elárulni s miután Antal
csak a következő reggel volt a Schwarzburgba indu-
landó, — időközben ugyanis besötétedvén — így be-
akarta várni annak távozását s nem indulni azonnal,
ne hogy feltűnést okozzon.

Alig hagyta el Antal másnap a zárdát, midőn
Esztery és kísérete is előkészületeket tettek a királyi tá-
borba való indulásra.

Onofrius, kinek könnyen megfoghatólag nyugta-
lan éjszakája volt s így már kora hajnalban felkelt,
hiuzként szimatolt. Így azután nem kerülhette ki figyel-
mét Esztery szándéka sem, a mi igen nagyon kapóra
jött neki.

Fontolgatta magában, vajjon jobb lenne-e már
most egy jól alkalmazott jelladással a királyiakat a
maga részére megnyerni, vagy bevárja, míg vaszatér-
nek s csak azután cselekedjék. A választás neheze-
re esett, de végre is az előbbire határozta el magát.

Szándékát kiviendő, megszólította Eszteryt ép ab-
ban a pillanatban, midőn ez lovát elővezetetté.

Azonban a királyiak készülődése a többi szerze-
tesek figyelmét sem kerülte ki; ezért titkon váltott
jelladások után egész csendben tanácskozársra gyűltek
össze, melyből Onofriust, mivel sajátos magaviselete
által gyanássá vált előttük, kizárták, sőt egyik barát,
(Folytatás következik.)

pentru Scoala „Bucur” Napoca.

Erdély legszebb pontjait ismertetné meg képekben, a mi bizonyára nagyban emelné az idegen-forgalmat.

Igaz, hogy ebben legfőbb része a pénzügyi kérdésnek van. De hiszszük, hogy az Enke módját fogja találni a szükséges pénzösszeg előteremtésének s ép ezért szándékosan nem folalkozunk a kérdés ezen ágával. E helyett egy más eszmét kívánunk felvetni, a melynek megvalósítása talán nagyban mozditaná elő az ügyet.

Mindenekelőtt szükséges, hogy az erdélyiek maguk ismerjék meg Erdélyt. Ne tolongjon mindenki Sinaia felé, hanem igyekezzék lelkeresni saját szépségeinket, melyeknek elég bővében vagyunk. Eddig a drága vasuti viteldij megnehezítette ezt. Most a zonatarifa hathatós eszköz ennek előmozdítására. Csakhogy minő az emberek többsége? — Ha egyszerre 50—60 frtot kell kiadniok, attól visszarettennek. De ha kicsinyben, részletenként rakhatják össze azt az összeget, szívesen megteszik. Ép ezért a Kárpátgyelet minden választmányának kebelében alakítani kellene egy gyűjtőpénztárt is. Ennek tagja lehet minden egyleti tag. Ebbe befizet havonként esetleg öt frtot, lehet többet vagy kevesebbet is, s ebből a résztvevők rendeznek évenként egy-két kis társas-kirándulást Erdély különböző vidékeire. Ha egész Erdélyt meglátogatták, veszik az anyaországot — persze valamivel nagyobb költséggel. Társas-kirándulásoknak sok előnyük van. Olcsóbbak is, kedvesebbek is.

E fölött is jó lesz gondolkodni. Azt hiszszük, ez is egyik rugója lehet az ügy gyorsabb fejlődésének.

Külföldi szemle.

Brassó 1889. júl. 8.

A külpolitika csendes, pillanatnyira felhőtlen. Legérdekesebb eseménye, hogy a pápa megbízottat küldött az olasz miniszterelnökhöz, alkuba bocsátkozni a fennálló differenciák kiegyenlítésére.

Az olasz kamarát f. hó 8-an nagybárra osztrák ügyek foglalkoztatták. Cavalotti képviselő interpellálván az istriai vizekben egy olasz hajó meglövése, két olasz polgárnak osztrák hatóság által történt elfogatása és a pápa világi hatalmának visszaállítására Ausztriában tartott gyűlések tárgyában, Crispi miniszterelnök ezekre részletesen felelt. Az isztriai vizekben előfordult esetre vonatkozólag megjegyzi a miniszter, hogy az az osztrák-magyar parancsnok, a ki különben a levegőbe és nem az olasz hajóra lövetett, állásától fel lett mentve. A két polgárnak letartóztatása, kik közül egyik nem olasz állampolgár, a másik pedig katonaszökevény volt, teljesen törvényszerű volt. Épugy teljesen igazoltak a Triesztbe és a Riva Trentóba kirándultak ellen fogatosított intézkedések, miután e kirándulások egyike alkalmával irredentista kiáltások hangzottak. Kálnoky külügyminiszter nyilatkozatai a delegációkban méltóságteljesek, eszélyesek és mély bölcsességűek voltak. Kálnoky helyzetében maga Cavalotti sem beszelt volna másképen, miután a szövetség fentartása méltóságteljes eszélyességet igényel. Crispi továbbá kijelenti, hogy a katolikus kongresszusok az osztrák kormány hozzájárulása nélkül folytak le; utal e tekintetben Taaffe miniszterelnök nyilatkozataira, melyeket az interpelláció következtében tett és melyekben hangsúlyozta, hogy a barátság fenntartását Olaszországgal főcélznak tekinti. Cavalottit a válasz ki nem elégíté, mindazonáltal indítványt nem tesz. A kamara ezután elhatározta ülésének elnapolását őszig.

A londoni »Standard« állítólag jó forrásból azt a hírt kapja Konstantinápolyból, hogy az orosz diplomácia nagy erőfeszítéseket tesz, minden eszköz árán odahatni, hogy a szultánt rábírja a szövételkezésre Oroszországgal, vagy legalább is semlegességre háboru esetén. E célra első sorban oda törekcszenek, hogy a szultánban bizalmatlanságot ébreszcszenek a szövetségcssek, Ausztria-Magyarország, Olasz- és Németország ellenében.

Franciaország szaporítani akarja tengeri haderejét. Erre nézve a tárgyalások ma indulnak meg a kamarában.

A Rajnakerületi esküdtsczék a párisi »Intransigeant« kiadóját és a »Presse« czimű lap nyomdászát Beaupaire főállamügyész megsértése miatt, és pedig az első egy havi fogságra és 1000 frank birságra és 2000 frank kártérítésre, utóbbit pedig 300 frank birságra és 1000 frank kártérítésre ítélte.

A szerb király bejárja most országá nevezetesebb helyeit, hol mindenütt nagy lelkesedéssel fogadják.

Belgium s Norvégia miniszterválság előtt áll. — Amott a Beernaert-féle klerikális kabinet állása tarthatatlan, itt a kabinet már is visszalépett és Stang ügyvéd (jobbparti) megbízottat az új miniszterium megalakításával.

A német Emin-pasa bizottság választmánya táviratot kapott, mely megerősíti, hogy a német Emin-pasa-expediczió a Lamától északra fekvő Koveihoból kiindulva, Afrika belsejébe indult.

Kereskedelmi kilátásaink és teendőink Keleten.

Szterényi Józseftől.

VI.

Két főbaja van hazánknak, keleti kiviteli kereskedelmét illetőleg. Az egyik, hogy nem ismerjük a Kelet piaci és kereskedelmi viszonyait s habár földrajzi fekvésünk egyenesen oda utal, még sem tartotta érdemesnek sem a kormány, sem az érdekelt termelők, hogy azt alaposan, részleteiben is tanulmányoztassa s arról a nagy közönséget teljesen tájékoztassa. A mi eddig a keleti kereskedelemről munka megjelent, mind csak theoretika, nagybárra statisztikai adathalmaz, a nélkül, hogy annak a kereskedelem emelésére bármily parányi gyakorlati értéke lenne, habár ezek közül sok nagy szakirodalmi becsesl is bir. — Ámde az iparosnak és kereskedőnek nem a nemzetgazdasági szaktanulmány kell, őt könnyen érthetőleg kell tájékoztatni a piaci s hitelviszonyokról, neki gyakorlati utmutatásokat kell adni, őt egyenesen be kell vezetni.

Ez teljesen hiányzik nálunk. Ebből azután az következik, hogy egy vállalkozó szellemű kereskedő kapkod és vesz, miből viszont az következik, hogy a veszteség híre elterjedvén, mások már apricori elvesztik bátorságukat, üzleti összeköttetésbe lépni a Kelettel. Ellenben, ha az érdekelt közönség teljesen tájékoztatnék, ugy eshetőségeknek nem volna kitéve.

Mindenek előtt tehát legfőbb teendő szerintünk a Kelet piacainak és kereskedelmi viszonyainak, különösen azonban Törökországnak, t. i. Konstantiná és Salonikinek, valamint Szerbiának alapos és részletes tanulmányozása.

Egy másik főhibánk, hogy kereskedelmünk a Keleti teljesen magára van hagyatva. Ausztria nagy anyagi áldozatokkal tart fenn ügynökségeket Belgrádban, Sofiában, Ruscsukban és Konstantinápolyban, nekünk egyetlen keleti képviselőtünk van Belgrádban: a budapesti kereskedelmi muzeum fiókja. A mily kitűnő s szakértő vezetés alatt áll e belgrádi muzeum, ép oly szegényes körülmények között él, holott rendes viszonyok közt ezen kifogástalanul kitűnő vezetés mellett hámulatra méltó sikereket tudna felmutatni. Azonban így, midőn a hazánkban termelt nagy kiviteli cikkek közül alig van nála egy-kettő képviselve, valóban hatalmas a neveltséggel, ily raktárt a magyar ipar muzeumának nevezni. Nem e fiókmuzeum vezetése, hanem a hazai közönség ennek oka, mely azonban nem is lett ennek létesítéséről kellően értesítve, még kevésbbé tájékozva, midőn mindössze csak annyit közölt a budapesti kereskedelmi muzeum az érdekelt körökkel, hogy van Belgrádon Kosztovics és Beck néyen fiókintézet, tessék azzal közvetlen érintkezni.

Nem lett volna czélszerűbb, kihatítani a budapesti kereskedelmi muzeum gyűjteményéből egy teljes áruminta-raktárt ezen ügynökség számára, hogy egy idegen országban teljes képet nyújthatna Magyarországi iparáról?

De eltekintve ettől is, nem érthetünk egyet már a kereskedelmi muzeum fiókja czimmel sem. Üzletnek nem muzeumokra van szüksége, hanem ügynökségekre, agy képviselőségekre. Keleti kereskedelmünket muzeumok soha sem fogják előmozdithatni, hanem eleintén jól szervezett ügynökségek, utóbb teljes áruraktárak. Az osztrákoknak nincsenek muzeumjaik, — hanem »Agentur des Wiener Exportvereines«. És ez helyes. A czég s czim elárulja azonnal a hivatást. Ha gyakorlati sikert akarunk elérni a Kelet piacain, mennél több jól szervezett ügynökséget kell felállítanunk és minden ügynökséget Magyarország minden kivitelképes cikkekének teljes mintagyűjteményével ellátni. Egyelőre azonban feltétlenül szükséges egy-egy ily ügynökség Belgrádba, Salonikiba, Sofiába, Ruscsukba s egy egészen nagy szabású Konstantinápolyba. Az a kérdés természetesen: ki állísja fel ezeket? Tagadhatatlan tény, hogy a kereskedelem emelése fontos állami érdek. De ép oly tagadhatatlan, hogy sokkal inkább, mert létkérdése, az érdekelt társadalomnak. Tehát a kettőnek karöltve kell eljárnia, annál is inkább, mert a társadalom is, az állam is, egymagában nem bírja el azon áldozatokat, melyekkel az eleintén jár.

A »Magyar keleti társaság«, melynek létesítését a keleti viszonyok egyik legalaposabb ismerője, Gróf Széchenyi Ödön, hozta e czélra javaslatba, az érdekelt társadalmat lázne össze, ennek kellene a szerve-

zés munkáját végezni, az érdekelt társadalom áldozatával a költségek egy részét előteremteni; az állam, t. i. kormányunk nem zárkoznék el a töle telhető legnagyobb áldozatoktól, ha látná, hogy a kezdeményezés helyes alapon indult meg és sikert ígér. Erre nézve Baross Gábor kereskedelmi miniszter személye elég garancia.

Mikép szerveztessenek ezen ügynökségek, nem tartozik ide; minden gyakorlati kereskedő gyorsan kitalálja ennek legjobb módját. De annyit mégis szükségesnek tartunk megjegyezni, hogy az ügynökségek ne legyenek a papirkorszaknak áldozatul odadobott hivatalok, hanem kizárólag gyakorlati kereskedelmi ügynökségek.

Részünkről nem tartjuk ezen ügynökségeket sem azon hatályos eszközöknek, a melyek kereskedelmünknek a Keletet teljesen megnyerjék. Ezeket csak kezdetnek tekintjük, a piaci előkészítőinek, melyeket mindenütt, hol a piaci reánk nézve előnyösnek bizonyul, rendes áruraktáraknak kell kaphatnia a külföldi kereskedőnek szükségletét. Ezt teszik négy év óta az oroszok Romániában s czélt érnek vele. Ezt kell majd megenniünk nekünk is. De mert ez költséges vállalat, nem bocsátkozhatni abba mindaddig, míg érdekelt ipari s kereskedelmi köreink meg nem győződnek arról, hogy a Kelet egyes városaiban oly piaci kínálkozik nekik, a melyért érdemes nagyobb áldozatot is hozni.

Hátra volnának még a konzulátusok, mint kereskedelmi hatóságok. Ezekre nagyon sok fér. A ki látja mily módon állítatnak össze a konzuláris kereskedelmi statisztikai kimutatások s mint kezeltenek a konzulátusok legnagyobb része által — tisztelet a kivételeknek, minő pl. a konstantinápolyi, melynek főnöke, Kvassay István konzul, erős érzékkel bir a magyar ipar és kereskedelem iránt s azt töle telhetőleg mindenben támogatja is a kereskedelmi ügyek, midőn legnagyobbbrészt nincs hozzá sem konytító erejük, hanem rendesen egy-egy szubaltern irnok által végeztetik a kereskedelmi ügyeket: az be fogja látni, hogy egy harmadik égető szüksége keleti kereskedelmünk emelésének, minden konzulátushoz egy gyakorlati kereskedelmi referens alkalmazása, kellő hatáskörrel s javadalmazással, hogy arra tekintélyes egyének is referálhasanak, mert csak sikert így lehet elvárni.

Ezek volnának azok, mikre sürgős szükségünk volna keleti kereskedelmünk emelésére. Nem állítottuk, hogy csak ezek, sőt előrebocsátottuk, hogy nem merithetjük ki most a teendők sorozatát. De hogy ezek mind praktikus és célra vezető eszközök, arról meg vagyunk győződve.

Román lapszemle.

Nagy dolog van most folyamatban Szathár városában a szőke Szamos mellett. A laczfalvi gör. kat. lelkész az egykori szathmári r. kath. középiskolai tanár, dr. Lucaciu ez előtt két évvel a n.-szebeni national gyűlésen volt az ő kedves barátjával, Berinde színérváraljai lelkész és gör. kath. esperessel.

Haza vittek N.-Szebenből egy rakás frázist, melyek főleg dr. Lucaciunak nagyon furták oldalát. Román gyűlést hittak össze, hol dr. Lucaciu elnökölt és olyan szebeni dicsziót rittyentett a natio előtt, melyért nemsokára letartóztatták. Hat hétig elmélkedett a vizsgálati fogságban a szép dictió felett, mely még a józanabb románokat is mebotránkoztatta volt. A vizsgálat kiderítette, hogy a dr. pap igen elszólta magát és bűnvádi eljárás lett következménye.

A tárgyalás a napokban folyt a szathmári kir. törvényszék előtt. Dr. Lucaciu és Berinde esperes csak olyan jól beszélnek magyarul, mint akármelyik szathmári magyar polgár, de a tárgyaláson mind a kettő megbikacsolta magát. Így tanulták Nagy-Szebenben a tribunistáktól és kijelentették, hogy ők román nyelven fognak beszélni, támaszkodva a nemzetiségi törvényadta jogukra. A törvényszék ezt nekik megengedte, hogy ne mondhasák, hogy el vannak nyomva. A szathmári törvényszék tagjai nem tudnak ugyan románul, de azért türelemmel hallgatják a féllatin czifra dictiókat, melyeket, természetes, a román nép sem ért; de annyi már is tény, hogy dr. Lucaciu már is megbánta eddigi nemzetieskedését, de már nem segíthet a dolgon s így csak tolmácscsal érintkezett a törvényszék elnökével, a mit most már ő restel leginkább.

Lázított-e dr. Lucaciu vagy nem, ezt a törvényszék dolga. — Tény csak az, hogy doktor Lucaciu olyan dühös nationalistá Berinde esperessel együtt hogy hozzájuk képest a brassói gazetasok s a szebeni tribunisták csak kis Miskák. Képzeliük s látjuk, hogy milyen nagyra vannak a »Gaz.« és »Tribuna« azzal a két dühös nemzetiségi lelkésszel, mintha mondanák: »Lám a mi czifra cikkeink taplóba esnek Sathmáre környékén is!« A tapló tüzet fogott, el is fog

égni a szép dictiók mellett. Coroianu kolozsvári román ügyvéd majd fogja oltani a tapló tűzét, de kioltan aligha fogja.

A két pater tovább ment, mint papoknak az eszély diktálná. Nem elégednek meg azzal, hogy a törvényszék előtt románul dictiozhatnak, hanem — mint a „Tribuna“-nak sürgönyzik, — hanem még a templomban is istenitiszteletet tartottak a romanismus nagy oszlopáért, dr. Lucaciut-ért, hogy az Isten jöjjön segítségére és ne engedje áldozatul esni a natio védelmében kifejtett küzdelmeiben.

Bizony messze mentek a román natio nevében s hogy hogyan fognak visszafordulni, erre ők sem tudnának feleletet adni. A lelkészek az oltár elibe hurcolják a politikát és ez olyan ballépés, melyet a „Tribuna“ sem fog helyre ütni. Napról-napra, óráról-óra érkezik a „Tribunához“ Szathmárról a nagy férfiú ügyében a sürgönyök, természetesen mind az ő érdekében. Most ítélethirdetés után következni fognak a vezércikkék, melyek hirdetni fogják a magyarok zsarnokságát a szegény üldözött román pappal szemben.

Igy szokott ez minden alkalommal történni, valahányszor román áll sajtóbíró vagy törvényszék előtt. Mi azonban úgy látjuk most is, mint minden román vádlottnál észleltük, hogy dr. Lucaci nagy szeretne a martir koszorútól megszabadulni. „A doktor ur — monda az elnök, — mindig kitérő feleletet ad, nem felel egyenesen, férfiasan a feltett kérdésre.“ Ez valóban úgy is van, mintha a „Tribunától“ tanulta volna, olyan ravaszul ugrik félre a hozzá intézett kérdések elől.

„Ezt nem mondtam, az olyanforma mint én mondtam, de mégsem úgy mondtam“ illetékesen ugrándozik lelkész létére ott, a hol minden mondasáért helyt kellene állania.

Vége lesz pár nap alatt ennek is, a dr. Lucaci neve is letűnik a nationalismus szinpadáról. Így mulik el a világ dicsősége s dr. Lucaci is tapasztalni fogja, hogy az ő országa nem e világból való volt.

Czenkalji.

Tanügy.

A brassói m. k. áll. főreáliskolának IV. értesítőjét adta ki, vaskosnak mondható, szép kiállítású kötetben, Rombauer Emil, ezen intézet igazgatója. Az értesítőt Méhely Lajos tanárnak egy természettudomány értekezése: „A rovarvilág befolyása a természetre“ vezeti be, egy alapos természettudományi tanulmányra való munka. Ezt követi a tulajdonképeni értesítői rész, a melyben az igazgató elmondja mindenekelőtt az intézet történetének újabb adatait, az iskola kebelében rendezett ünnepélyeket és pedig nem annyira szárazon, adatszerűleg, mint inkább kellemes olvasmányt nyújt. — Ebből tudjuk meg, hogy a reál-iskola szeptember 16-án fog diszes új épületébe átköltözni, a mi össze lesz kötve felavatási ünnepélylyel. Az értesítő további részeit gondos összeállításban a szokott anyag: tanterv, statisztika stb. foglalják el. A lefolyt tanévben az intézetnek 97 növendéke volt.

Erdélyiek Párisban.

A párisi kiállítás megtekintése képezi ma a legtöbb ember óhaját. Csak a napokban indult el Budapestről két különvonat: az egyik az írók s művészek társaságáé, a másik a fővárosi iparosköré. Az előbbivel néhány erdélyrészi is utazott. Maga a nagy tömeg azonban még nem határozta el magát az utazásra, vár jobb alkalmat.

Az erdélyrészi közönségnek is kínálkozik alkalma, mint erdélyiek megjelenni Párisban, egy nagy erdélyi társaság gyanánt, egyesítve magukban magyart, németet és román.

A „Brassói kereskedelmi és iparegyesület“ ugyanis — sokoldalú felhívásnak engedve — elhatározta, hogy az erdélyrészi társaságokkal karöltve külön erdélyi különvonatot rendez Párisba.

A vonat augusztus 3-án fog elindulni Brassóból. Az odautazás Olaszországon át történik, érintve Fiumet, Triestet, Velenczét, Turint s Milanot, hol mindenütt egy-egy napi tartózkodás lesz, nehogy az ut nagyon fárasztó legyen. A visszautazás Svájcban keresztül történik, Bern, Genf, Luzern, Zürich, Innsbruck s Bécs érintésével, a mikor mindenkinek jogában áll, akárhányszor és bárhol kiszállani.

Ezen érdekes körut megtehető 16 nap alatt, — 8 napi tartózkodást számítva Párisban — de a jegyek 30 napi érvényességűek.

A részvételi díj olcsóbb, mint bármely eddig rendezett, vagy hirdett ut; mert míg az eddigi különvonatok Svájcban keresztül menve s csak ugyanazon uton visszajöve, Budapestre kerülnek II. oszt. 100 frtba, ellátással 160 frtba, addig ez a körút kerül Brassóból, vagy a m. k. áll. főreáliskola által.

ról s vissza II. oszt. 100 frtba, — Párisban 8 napra lakással és ellátással 160 frtba. Ezen árakba a vezetők is beszámítvák.

A kirándulásban részt vehetnek nők is. A bejelentéssel egyidejűleg 50 frt küldendő. A társaság legfeljebb 200 tagból fog állani. Az étkezés Párisban mintegy 20 előkelő szállodában történik s magán a kiállítási területen is 10 vendéglőben, köztük az Eiffel-torony első emeletén is.

Jelentkezni ezen különvonathoz lehet a „Brassói kereskedelmi és iparegyesület“-nél július 25-ig, a hol bővebb felvilágosítások is nyerhetők.

Utlevélre nincs szükség.

Minthogy nagyon kívánatos egyrészt, hogy az erdélyiek egy kompakt társaságban jelenjenek meg Párisban, másrészt ez a legkedvezőbb alkalom is, ajánljuk azt a párisi kiállítást meglátogatni szándékozó közönség figyelmébe.

Helyi és vidéki hírek.

Időjárás. Gyönyörű nyári nap volt tegnap. Csak délután borult be hirtelen az égboltozat, melyből négy és öt óra között másfélórát tartó záporosó hullott alá, mely megzavarta a Honterus ünnepélyt.

A választó-közönséget ismételtén figyelmeztetjük, hogy a képviselő választói névjegyzék e hó 15-ig van közszemlére kitéve, mely ideig mindenki saját személyére s másokra nézve is adhat be felszólalást.

A brassói főreáliskola diszes új épülete már teljesen kibontakozott az eddig előtte állott faalkotmányból. Gyönyörű, német renaissance stílusban készült épület. — Ünnepélyes felavatása folyó évi szeptember 16-án lesz.

Gyűlést tartott kedden este a „Brassói kereskedelmi és iparegyesület“. A titkár jelentésből kiemelendő, hogy az egyesület az utolsó gyűlés óta több rendbeli szállítási kedvezményt eszközölt ki a kereskedelmi minisztertől s ez idő szerint folyamatban van két ily ügy tárgyalása, nevezetesen a Brassóban lévő három gyufa-szálfá gyár termékei számára, Bpestre, Szegedre, Aradra, Temesvárra és Szolnokra és lágy- s épületfának Sz.-Udvarhelyről transitó Fiumera való szállítására. Ezenkívül több szállítási ügyet bonyolított le az iroda. nemkülönben több, kisebb-nagyobb üzletet; tárgyalásba bocsátkozott több nagyobb vállalattal brassói iparezikkék szállítására nézve. A gyűlés felirat intézését határozta el úgy a képviselőházhhoz, mint a kereskedelmi miniszterhez az ipartörvény 50. § ának módosítása tárgyában, mely feliratokat a főispán utján határozta a felterjeszteni. A párisi különvonat tárgyában tett eddigi intézkedések jóváhagyó tudomásul vételén, elhatározott az összes hazai törvényhatóságok megkeresése az iránt, hogy szükségleteiknek azon részét, mely saját területükről nem fedezhető az egyesület utján Brassóból fedezze. A kormánytól munkát kért az egyesület a csizmadiák számára tekintettel a posztó stagnálására, melynek oka nagyrészt az, hogy nincs a korszínvonalán álló iskola, mely a textil-ipar újabb haladásával a szakköröket megismertetné, és annak új elemet nevelne, elhatározott, hogy az egyesület folyamodik a kereskedelmi s közoktatási miniszterekhez, vagy pedig a brassói középiskolán egy ily szövészeti tanszék létesítéséért. A gyűlés elhatározta, hogy ipartestületek alakítását fogja az iparosok közt kedvezményezni. A gyűlésnek még több fontostárgya volt, — melyekre azonban itt nem reflektálhatunk.

Szeügyógyászat. A helybeli m. k. országos szemgyógyintézetben június havában felvettett 46 szembeteg, elbocsáttatott 51, harminczkettő még az intézetben maradt. A betegek közül 16 nagyobb műtét végezett és különösen hólyag műtét 11 esetben.

Arany lakadalmat ünnepelt kedden d. u. Horung Ferencz általános tisztelt szász polgártársunk. E ritka családi ünnepélye egybegyűlt a nagy család minden tagja. Emelte ez ünnepélyt még az a ritka körülmény is, hogy a násznagyok is ünnepeltek az ötven év előtt általuk az oltár elé vezetett boldog házaspárral.

Honterus ünnep. A brassói szászok tegnap ünnepelték Honterus-napját. Az egész város szászágának apraja-nagyja ünnepelt, — mind tödult a szabadba, a Honterus-térre; a szász intézetek, hivatalok, üzletek, mind zárva voltak, d. u. összes szász polgártársaink szenteltek egy napot a nagy Honterus emlékének. A szászok példája lelkesíthetne e tekintetben minket magyaroikat is közös nemzeti ünnepek tartására.

Az állatkinzás megakadályozását melegen ajánljuk a városkapitányság figyelmébe. Különösen a tulterhelt kocsikra ügyeljenek, mert ez gyakran a legnagyobb embertelenségig megy. Mert kérem, az állat is érezni s ha az illető emberek nem tudnak velük érezni, — hát érték kell éreztetni.

Lázító pap bűnpere. Dr. Lucaci volt szathmári tanár s jelenlegi gr. kath. pap lázítás elleni bűnpere, melyben a fanatik dacoromán megbotránkozott magatartást tanusított, hétfőn véget ért Szathmárt. — Az ítéletet aznap este hirdették ki, mely szerint Lucaci bizonyítékok elégtelensége miatt fölmentetett. A vádlott e szavakkal fogadta az ítéletet magyar nyelven; Nemcsak, hogy megnyugsom, hanem még azon óhajításomnak is adok kifejezést: Éljen a király! Éljen a haza! Éljen a magyar-román testvériség! Az ügyész fellebbezett.

Hétfalusi hírek. Kedélyes lakoma volt Rusz János tőrőksi jegyző házában Eszter napján, kedves nejeének névnapján. A négyfalusi intelligencia szép számban nem volt hiány a vacsora alatt, míg az üres időt jelent meg az általános szeretett családnál. Tósztokban jó cigánybanda által előadott darabok töltötték be. Vacsora után a reggeli óráig táncz volt, a melynek vége sem akart lenni a jó kedv következtében. — Négyfalu református intelligenciája nyári táncmulatságot szándékozik rendezni. A kezdeményező lépések már megtették eziránt.

Dr. Falb jóslása szerint e hónapban kritikus napok 12-ike és 28-ika.

Filloxera mentes szőlő-alany. Gróf Andrássy Gyula borászatának igazgatója: Mathiasz János, hír szerint oly európai, szőlőalanyt fedezett fel, mely a filloxerarovarnak teljesen ellentáll és dusan terem. A találmány bemutatása iránt már megindult a mozgalom.

Borzasztó vasúti katasztrófa történt — mint közöltük volt — Rohrmoosnál (München mellett). A holttestek száma 9. Egy másodosztályú személykocsit, melyben szászországiak, nürnbergiek, eichstädiek és ingolstadtiak utaztak, a rátoró tehervonatok teljesen összevagdák. A kiszabadított holttestek borzasztóan össze vannak ronsolva. A szerencsétlenség színhelyén nagy a pusztulás. Két gép éppen az órház előtt méternyire belefuródott a földbe, a kocsik pedig teljesen egymásra vannak torlódva.

Nagy lotto-nyeremény. 480.000 frtot nyert Bécsben a kis lottón egy ismeretlen uri ember. A szerencsét hozott számok 44. 50. 55. 80 és 88, melyekre 10 játékban (terno-secoval) 10—10 frtot tett. A tenálló szabály szerint, bár a temesvári huzáson történt a nyereség, az összeget azért az osztrák kincstár tartozik kifizetni, mert a számokat Bécsben tették meg.

Legujabb.

Budapest, július 10. A magyar delegáció nyilvános ülésén a külügyi költségvetés tárgyalatott. Falk az albizottság jelentését behatóan indokolja s kéri a jelentés tudomásul vételét. Apponyi nem fogadja el feltétlenül a külügyi politika vezetése iránt kifejezett bizalmat; álláspontját abban jelöli meg, hogy monarchiánknak át kell venni a Balkán-félszigeten a vezérszerepet, Andrássy Tivadar sem fogadhatja el feltétlenül a bizalmat; Keglevich után Horváth Gyula konstatálja, hogy a helyzet rosszabbult. Hegedűs és Csernátorny teljes bizalommal viseltetnek a külügyi politika iránt. Ezután a költségvetés általánosságban és részleteiben vita nélkül elfogadtatott.

Brassói vasutforgalom.

— Érvényes 1889. június 1-től. —

I. Érkezés Brassóba.

1) Budapest felől.

Személyvonat délelőtt 9 óra 45 perczkor.

Vegyesvonat este 8 óra 32 perczkor.

2) Predeal felől.

Vegyesvonat délután 2 óra 32 perczkor.

Gyorsvonat este 10 óra 17 perczkor.

Vegyesvonat reg. 7 óra 23 perczkor (Pénteken)

II. Indulás Brassóból.

1) Budapest felé.

Személyvonat este 7 óra 17 perczkor.

Vegyesvonat reggel 4 óra 54 perczkor.

2) Predeal felé.

Gyorsvonat reggel 5 óra 32 perczkor.

Vegyesvonat délután 1 óra 55 perczkor.

Az idő alatt budapesti idő értendő, mely 28 perczcel a brassói idő mögött van.

Brassói piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1889. július hó 11-én.

Román páripénz	20 frankos	9.42 vétel	9.40 eladás
„ Ezüstpénz	20 „	9.35 „	9.44 „
Napoleon d'or (aranypénz)	„	9.43 „	9.45 „
Török lira	„	10.67 „	10.69 „
Arany	„	5.54 „	5.56 „
Orosz papírrubél	„	119.— „	121.— „

Társszerkesztők:

— Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Segesvár.)

Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyösi István (D.-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó: József Szterényi József.

Szám 672.—1889. t. l. k. v.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szent ágóthai kir. járásbírósa mint telekkövyi hatóság közhírré teszi, hogy *Bartha Berta* rovási lakos végrehajtónak szelindeki *Sipos Albert* végrehajtást szenvedő elleni 314 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az erzsébetvárosi kir. törvényszék (a szent-ágóthai kir. járásbírósa területén lévő, és a felső-gezési határon fekvő, a felső-gezési 47. számú telekjegyzőkönyvben A + alatt foglalt 1—47. rend- és a felső-gezési 237. számú telekjegyzőkönyvben A + alatt foglalt 1—7. rendszámú ingatlanra az árverést 1066 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi július hó 31-ik napján délelőtti 10 órakor felső-gezési község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törv.-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szent-Ágótha, 1889. május 10-én.

A kir. járásbírósa mint telekkövyi hatóság:

Avedik Simon,
kir. járásbíró.

279) 1—1

Kerestetikegy jó vendéglős
azonnali felvételrea marosvásárhelyi sör-
kert számára.

Jó tekepálya.

Köszén-bányászok,

jó bizonyítványokkal ellátva nyerne juttatást alkalmazást Romániában, Tirgovest városa mellett fekvő »Sotingai« köszénbányákban, melyek alólirt bányamérnök igazgatósága alatt Európában divatos szabályossággal működnek.

Sokszorosan bevált gyógymód.

Minden ideg betegnek

melegen ajánlatik Weizmann Román

„Ueber Nervenkrankheiten und Schlagfluss. Vorbeugung und Heilung“

cz. művének 17. kiadása.

(235) 1—2

Ingyen kapható: Obert G. Henrik gyógyszerésztárában Brassóban.

Hírneves orvosok bizonyítványai.

„ALBINA“

takaré- és hitelintézet fióktelepe

kereskedőknek és iparosoknak

jelzalog biztosíték, vagy értékpapír fedezet mellett

nyílt hitelek (contó-current) ad 6% kamatra,

jó váltó-fedezet mellett 6- $\frac{1}{2}$ %-ra.

Bővebb feltételekkel szolgál

(231 b) 3—*

az intézet irodája

Brassóban, főter 90. szám a.

naponként 8—2 óráig.

A legrövidebb ut Erdélyre nézve *Brassón, Tömösön és Predealon* át, „Baicoi“ állomásig vezet onnan pedig falusi szerével a hegyeken át Tirgovestig, a hol az indóházai Suppach expeditor urnál kell jelentkezni.

Horner Ferencz,
Sotingán.

(286) 2—3

Nem titkos szer!

14 év óta legjobbnak bizonyult!

Dr. Schmidt G. főorvos

fül-olaja

gyorsan és alaposan gyógyít időszakos sütkészt, fül-folyást, fül-szúrást a legidősebb s makacsabb esetekben is. A kellemetlen fülzúgás, valamint könnyű nagyot-hallás azonnal mellőztetik, a mint azt ezernyi bizonyítványok igazolják. Egy üveg ára használati utasítással együtt 2 frt; s kapható a leghíresebb gyógyszertárakban, Haubner C. Engel-Apotheke Wien, I. am Hofe Nr. 6. (255) 8—46

Főraktár Zágrábban.

Tomay Ede gyógyszerésznél.

Máriacelli gyomorcsöppek.

Külső hatású szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.

Főfőműhatatlan étvágyhiány, gyomorgörgőség, rossz illatú lélekzet, felfúvódás, savanyú felbőfés, kólika, gyomorfuror, gyomorfőgés, homok- és daraképződés, túlságos nyálkakepződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha a gyomortól ered), gyomorgörgés, székszorulás, a gyomornak étellel és italokkal való túlterhelése, giliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., kettős palack 70 kr.

Központi szétküldés Brády Károly gyógyszerész által Kremsierben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszertárban.

Óvás! A valódi máriacelli gyomorcsöppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság jeléül minden üvegnek piros, a fenti védjeggyel ellátott borítékba kell göngyöltve lennie és minden üveghez mellékelni használati utasítást meg kell jegyeznie, hogy az Kremsierben Gussek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Valódi minőségben kapható: Brassóban Goos J., Hornung Gyula, Jekelius J. özvegye, Obert G. H., Kellemen F. a »Fehér templomhoz« cz. és Schuster L. K. gyógyszertárban; Fogarason Bildner Hermann gyógyszerésznél; Fődvárt Schneider Vilmos gyógytárban; Kóhalomban Melasz Ede és Wolff E. gyógyszerésznél; Seps-Szentgyörgyön Betegh Bálint és Barabás Ferencz gyógyszerésznél; Tuszán fűrdőn Dobay Lajos gyógytárban. (63) 20—25

DR. GUST

antiszeptikus készítményei a fog és száj ápolására, kiválóan tisztítólag, fenntartólag s erősítőleg hatnak a szájüreg szerveire.

Ezen készítmények az eddig e célra használt legjobb anyagokon kívül tartalmaznak még új, kiválóan antiszeptikus, azaz rothadás ellenesen ható szereket, melyek ellensúlyozzák a fogak romlását és a foghús megbetegedését.

1 üveg szájvíz 50 kr. és 1 frt.,
(elégséges több hétre.)

1 doboz fogpor 25 kr. és 50. kr.

1 adag fogpaszta 40 kr.

Főraktár Stenner Frigyes gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz“ Brassóban. (200) 7—*

Bécs.

Wien im Stadtbezirk Wieden.

Hauptstrasse 7.

Hotel „Goldenes Lamm“

az idegenek hivatalos lajstroma szerint egyike a leglátogatottabb szállodáknak, az Opera- és Kärntnerringhez legközelebb s Bécsnek legszebb, legnagyobb forgalmu, s mindennemű látványosságainál fogva legérdekesebb részében.

Szobák 1 frttól feljebb és olcsó családi lakások.

Mintaserü tisztaság.

100-nál több vendégszobával.

Nyomatott szobaárshabások mindenütt kifüggesztve.

Elismert jó vendéglő.

A déli és központi államvaspálya-udvarokhoz vezető uton.

2—14 (282)

Kührer J. tulajdonos,

Gyors és biztos segély gyomorbajok és azok következményei ellen.

Az egészség fenntartása a nedvek s egyszersmind a vérnek is tisztítása s tisztántartására s a legjobb emésztés előmozdítására a legjobb s leghatásosabb szer, a már évek óta ismeretes s közkedvelt

dr. ROSA-féle életbalzsama.

Ez a leghasznosabb s a leggyógyhatásosabb gyógyfűvekből a legnagyobb gonddal készítve, teljesen megbízhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemű emésztési bántalmaknál, gyomorgörgésnél, étvágyhiány, savanyú felbőfés, torlódás, aranyeres bántalmak stb., stb.-nél. Ezen kitűnő hatásánál fogva tehát ez már is a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb házi gyógyszerre vált.

Egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üveggel 50 kr.

Több ezer elismerő- és dicsőirat van kitéve szives betekintés végett.

Óvás! Hamisítások kikerülése végett mindenkit figyelmeztetek, hogy az én valódi s az eredeti utasítás szerint készített, dr. Rosa-féle életbalzsamom mind egyik palackja kék lemez papírba van csomagolva, mely a hosszoldalán a következő felirattal van ellátva: Dr. Rosa-féle életbalzsam Fragner B. gyógytárától, a fekete sashoz Prágában 205. sz. III. német, cseh, és francia nyelven, s melynek homlokzata az idemellékelte törvényesen letéteményezett védjeggyel van ellátva.

Dr. ROSA életbalzsama valódi minőségben kapható a készítő főraktárában

FRAGNER B.,

gyógytárában „a fekete sashoz“ Prágában, 205. sz. III., továbbá Brassóban Kellemen Ferencz és Kugler Ede, valamint Budapest Török József gyógyszerész uraknál. Az osztrák-magyar birodalom valamennyi nagyobb gyógytárára raktáron tartja ezen balzsamot.

Ugyanítt kapható még:

Prágai egyetemes házi-kenőcs,

ezer meg ezer hálairat által elismert biztos gyógyszer mindennemű gyuladások sebek és daganatok ellen. Biztos sikerrel alkalmazható a női mell gyuladása, tejmegrekedése és keményedésénél, a gyermek választásánál; a genyedéséknél vérdaganatoknál, genyefakadásoknál és pokolvárnál; körömdaganatnál s az ugynevezett körömméregnél a kézen vagy lábon; keményedéséknél duzzadásoknál, mirigydaganatoknál, szalonnadagnál, holttelemnél stb. stb. Minden gyuladás daganat, keményedés, duzzadás a legrövidebb idő alatt gyógyíttatik, a hol azonban már a genyeképződés már beállott, a daganat a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja és meggyógyítva lesz.

25 és 35 kros szelenczékben.

Óvás! Miután a prágai egyetemes házi-kenőcs igen gyakran utánoztatik, mindenkit figyelmeztetek, hogy az eredeti utasítás szerint egyedül csak általam lesz előállítva. És pedig csak akkor valódi, ha a sárga fémdoboz, melyben foglaltatik vörös használati utasításba (9 nyelven nyomtatva) és kék lemez papirosba, mely az idemellékelte védjeggyel van ellátva, van becsomagolva.

Fül-balzsam.

A legkísérlettel és számos kísérlet által mint legmegbízhatóbb szer ismeretes a nehéz-hallás meggyógyítására, s a teljesen elvesztett hallás visszaszerzésére. — Egy palack ára 1 frt.

(45) 14—30